

Козубай І. В.,

старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна
ikozubay@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9667-8446>

Хаджи А. Ю.,

викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна
kulishanna89@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-7140-0314>

**ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИХ
ОСОБЛИВОСТЕЙ НОВОУТВОРЕНЬ
СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Кожна мова є динамічною системою, яка постійно змінюється та розвивається. Найбільш гнучкою є, як відомо, лексична система мови, інтенсивне поповнення словника якої спостерігається разом з розвитком того чи іншого мовного колективу, відображаючи зміни у суспільстві і сучасні тенденції. Останнє десятиліття не було виключенням, постійно порушуються проблеми популізму, масової міграції, протести, ескалація кліматичного кризису, а також поширення пандемії коронавірусу. У результаті щодня з'являлися та з'являються нові поняття, які потребують номінації. Деякі слова не стають постійно вживаними, інші ж навпаки – укорінюються та залишаються в мові надовго та збагачують її лексичну систему. Як зазначає Роберт Вільям Берчфілд, лексиколог, редактор Oxford English Dictionary, щороку в англійській мові з'являються приблизно 800 неологізмів.

Внаслідок цього виникла нова галузь лексикології – неологія (від французького „neologie”), яка і займається вивченням неологізмів. Вивчення цього розділу мовознавства дуже цікавить сучасну лексикологію. Неологія виконує широкий спектр завдань, а саме займається практичними процесами створення нових лексичних одиниць, теоретичним і прикладним вивченням лексичних утворень, способами утворень нових слів, ідентифікаційними критеріями, прийняттям та поширенням неологізмів, інституційною діяльністю, орієнтованою на визнання, реєстрацію, поширення, імплантацію неологізмів в конкретному контексті мовної політики; аналіз з точки зору новизни слів щодо їх використання як фільтрів розпізнавання неологізмів та неологічне порівняння словників.

Аналіз останніх наукових джерел дає зрозуміти, що вчені приділяють більшу увагу аналізу факторів появи неологізмів і їх співвідношенню з потребами суспільства, вивченню моделей створення нових слів, а також розробці принципів їх вживання у різноманітних професійних, вікових та інших групах. Проблемами неології займаються такі вітчизняні та зарубіжні лінгвісти як Ю. Апресян, Б. Шиманек, С.Єнікеева, В. Заботкіна, Ю. Зацний, Т. Тимошенко, Л. Бархударов, Я. Рецкер, Л. Борисова, Б. Клімзо та інші. Лінгвісти все частіше звертають увагу на новий та досить перспективний напрям вивчення різних аспектів неології та неологізмів.

Мовний матеріал сучасності являє собою широкий спектр для неологічних наукових досліджень. Матеріалом нашого дослідження стали інтернет-статті, онлайн-газети, новітні англійські словники. Об'єкт дослідження становлять лексичні новоутворення сучасної англійської мови. Метою даної статті є аналіз структурно-семантичних особливостей неологізмів, дібраних унаслідок суцільної вибірки у кількості понад 25 одиниць. Імплементация поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань: надати дефініцію новоутворення, визначити час і причину його появи, показати його вживання у контексті, зробити коментар за частинами мови, словотворчій моделі, типом і джерелом запозичень.

Кожна сформована наука має чітко визначений термінологічний апарат, проте у неології навіть сам об'єкт вивчення – нові слова у мові – має широкий синонімічний спектр. Існують такі поняття як неологізм, okazionalizm, новоутворення, новація, інновація, неонімінація, антимерія і т.д. Longman Dictionary of Contemporary English визначає неологізм як „нове слово чи вираз, або знайоме слово, яке зараз використовується з новим значенням” (LDOCE, 2014, с. 951). Згідно із трактовкою Джона Альгео, нове слово – це форма або використання форми, яка не зафіксована в загальних словниках. При цьому форма може бути представлена абсолютно новими словами, словосполученнями або ідіоматичними фразами, або набувати нове значення у процесі розвитку мови (Algeo, 1991). Науковець Т. Арбекова у своїй книзі „Лексикологія англійської мови” визнає, що новоутворення з'являються у випадку, коли у людей виникає необхідність називати нові предмети або висловлювати інше ставлення до вже існуючого слова (Арбекова, 1977).

У даній роботі під неологізмами будемо розуміти слова або словосполучення, які є новими за своєю формою і значенням в даний момент часу і мають нове соціокультурне значення. Іншим словами, до неологізмів будемо зараховувати як власне нові слова за формою і значенням, так і вже наявні в номінативному фонді одиниці, значення яких змінилося в силу перетворення дискурсивного віднесення.

Більшість з новоутворень не існують довго, оскільки їх було вигадано, щоб використати під час виступу, для конкретної ситуації. Головною їх особливістю є тимчасовість. Так, В. Заботкіна зазначає, що „будь-яке нове слово має якість неологізму, тобто тимчасову конотацію

новизни, поки колективна мовна свідомість реагує на нього як на нове” (Заботкіна, 1989, с. 8).

К. Ахмад, досліджуючи неологізми англійської мови, виділяє три види залежно від способу утворення: 1) неологізми, утворені за допомогою додавання і комбінування елементів (словоскладання, афіксація, блендінг (лексична контамінація, слово-гібрид, аббревіація, зрощення); 2) неологізми, утворені шляхом скорочення елементів слова (скорочення слова, зворотний словотвір або регресивна деривація, усічення); 3) неологізми, утворені незалежно від додавань і скорочень елементів слова (семантичні зміни, запозичення, зміна частини мови або конверсія, новоутворення).

За своєю природою неологізми у сучасній англійській мові виникають на підставі різних принципів. Так, дослідження К. Ахмада показало, що перше місце за частотою вживання займає афіксальний спосіб, потім – словоскладання, а на третьому місці розташовані конверсія, зворотний словотвір і запозичення (Ahmad, 2000). Ю. Зацний також відзначає, що „збагачення новими за формою та змістом інноваціями, тобто лексичними неологізмами, на сучасному етапі розвитку англійської мови відбувається в ній майже винятково шляхом словотвору” (Зацний, 2014). Зважаючи на те, що мова – це невід’ємна частина пізнання та культури, її можна віднести до інструментів освоєння та формування культури, за допомогою якої людина пізнає світ, створює свою картину світу, розширює її та ділиться з тими, хто її оточує. В. Заботкіна у своєму посібнику „Нова лексика” вирізняє такі нові сектори у картині світу, як комп’ютерна техніка, космонавтика та наркоманія, а також зазначає, що крім нових секторів, існують і інші, раніше створені, які зараз розширюються.

З початку 2019 року до Oxford English Dictionary було додано більш ніж 1400 слів. У січні 2020 року під час оновлення Оксфордського словника англійської мови додано понад 550 нових слів та значень. Словник переважно поповнився назвами нових блюд, алкогольних коктейлів, видів і фасонів одягу: *treggings* – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N (trousers + leggings); *bandals* – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N (boots + sandal); *shoots* – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N (shoe + boots).

Також, новий сектор на мапі світу займають слова на позначення проблем захисту навколишнього середовища. Наприклад, замість терміну „*climate change*” слід вживати „*climate emergency, crisis or breakdown*”, а „*global heating*” більш коректний вираз ніж „*global warming*”. Головна редакторка журналу The Guardian Katharine Viner коментує ці зміни так: „The phrase ‘climate change’, for example, sounds rather passive and gentle when what scientists are talking about is a catastrophe for humanity”. Також ці вирази постійно звучать у промовах шведської активістки Greta Thunberg: „*People are suffering and dying from*

the climate emergency today. It's 2019. Can we all now please stop saying „climate change” and instead call it what it is: climate breakdown, climate crisis, climate emergency, ecological breakdown, ecological crisis and ecological emergency?” (The Guardian, 2019).

Всередині цього семантичного поля постійно з'являються нові слова на позначення свого відношення до кризи, його причин та нових понять, професій тощо, що з'являються внаслідок:

ecological grief – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу A+N=N, вперше використаний у 2020 році у значенні „відчуття великої печалі, викликане наслідками кліматичної надзвичайної ситуації”: *The sense of helplessness is very prevalent – the feeling that the scale of our environmental crisis is so large that as individuals we can't intervene. And I think that's actually one of the really powerful mobilizing potentials of ecological grief – it's driving action and anger; climate marches* (The Guardian, 2020);

ghost gear – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N, вперше вжито у 2017 році у значенні „риболовецьке спорядження, залишене в океані, розкладання якого займає кілька сотень років, тим самим завдаючи шкоди морському життю та навколишньому середовищу”: *Each year at least 640,000 tonnes of this „ghost gear” is left in our oceans – the equivalent of 52,000 London double decker buses and I've read devastating reports stating that over 817 species are trapped and killed under the surface by this litter. The ghost gear eventually breaks down into micro-plastics and can have a lasting effect on marine life for many years* (Huffpost, 2017);

tidewater architect – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N, зафіксовано у 2019 році у значенні „хтось, чия робота полягає в плануванні та проектуванні частин міста таким чином, щоб захистити їх від припливів внаслідок кліматичних змін”: *Tidewater architects will be responsible for the planning and execution of projects that work with nature — not against it* (Medium, 2019);

climate criminal – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N, який у 2020 році вперше з'явився у значенні „людина чи організація, чії дії погіршують кліматичну надзвичайну ситуацію”: *Toni Vernelli, the head of communications at the Veganuary campaign, which encourages people to go vegan for the month of January, claimed that coffee chains still charging extra for plant milks were „climate criminals”. She said: „Animal farming is responsible for more than half of all food-related greenhouse gases and cows are the prime cause”* (The Times, 2020).

Виділяється ще один відносно новий сектор на мапі світу - споживацтво. Так, поняття „споживацтво” існує уже досить давно, але останнім часом, його розглядають з іншої сторони, виділяють проблеми масового споживацтва та, відповідно, рішення. Так виникають такі неологізми, як

Green Friday – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу A+N=N, вперше використаний у 2006 році як альтернатива „чорній п'ятниці”, коли споживачам рекомендується купувати менше та/або купувати натомість стійкі продукти: *I'm skipping Black Friday this year and donating a lot of stuff to charity so I'm having a Green Friday. On June 2, 2006, the second Green Friday between noon and 12:30 hybrid cars in Palm Springs were asked to gather and drive in parade formation through downtown with lights on. Hybrids in other cities may drive from noon to 12:30 with lights on also.* (Urban Dictionary, 2006);

serial returner – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу A+N=N, вперше використаний у 2019 році у значенні „той, хто закупає багато одягу в Інтернеті і повертає все або велику кількість товару, зазвичай, тому, що компанія дозволяє зробити це безкоштовно”: *Navjit Bhasin, CEO of Newmine, discusses the four different personas of a Serial Returner. Banning a serial returner impacts more than that individual customer* (Wwd, 2019).

Останні події у світі – пандемія коронавірусу також вплинула на розвиток лексичного запасу. Так з'являються слова:

covidiot – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N, вперше використаний у 2020 році у значенні „той, хто ігнорує попередження щодо охорони здоров'я чи безпеки, людина, котра набирає продукти без необхідності”: *'See that guy with the 200 toilet paper rolls? What a covidiot'. That covidiot is hugging everyone she sees* (Urban Dictionary, 2020);

COVID boomer – іменник, двокомпонентна одиниця, утворена шляхом словоскладання по типу N+N=N, вперше вжито у 2020 році у значенні „один із постійно тривалих результатів блокування, введений в дію в результаті пандемії COVID-19, коли люди були закриті у своїх домах, збільшуючи вірогідність продовження родів, особливо мілленіали, тому що вони менше ризикують та мають високий рівень полові зрілості”: *Specifically, a COVID boomer will be born roughly 9 months after the lock-downs, e.g. starting in December 2020. Freddy: Wow, this is going to be a busy December 2020 with Christmas and so many of our friends giving birth. Lynn: Ya, December 2020 is the start of the COVID boomer generation. Unfortunately, none of their grandparents are around as they were wiped out by the boomer remover that got the COVID boomers here in the first place* (Urban Dictionary, 2020);

coroned – дієслово, утворене шляхом додавання суфікса -ed до іменника “corona”, вперше вжито у 2020 році у значенні „той, хто інфікований коронавірусом”: *„Don't go to Rotherham dude, it has been coroned”* (Urban Dictionary, 2020).

Таким чином, проведене дослідження показує, що поповнення неологізмами лексичної системи як найбільш динамічної в англійській мові відбувається не тільки внаслідок впливу екстралінгвістичних чинників, а й за рахунок використання власних внутрішніх ресурсів. Переважна більшість нових слів виникає на базі існуючих словотворчих

моделей. Найбільш характерними способами утворення неологізмів в англійській мові є словоскладання. Аналіз слів показав, що переважну кількість нових словникових одиниць складають іменники, оскільки розширення словника відбувається головним чином за рахунок об'єктів та явищ, які наповнюють культурологічний простір. Результати дослідження структурно-семантичних особливостей новоутворень сучасної англійської мови дозволяють визначити основні тенденції та конкретні зміни в розвитку культурної картини світу мовного колективу, а також можуть бути використані у викладанні іноземної мови.

Список використаної літератури

1. Longman. Dictionary of Contemporary English. The 6th Edition. L.: Pearson Longman, 2014. 2224 p. **2. Algeo J.** Fifty Years Among the New Words. L.: Cambridge University Press, 1991. 260 p. **3. Арбекова Т. И.** Лексикология английского языка: практический курс. М.: Высшая школа, 1977. 240 с. **4. Заботкина В. И.** Новая лексика современного английского языка. М.: Высшая школа, 1989. 128 с. **5. Ahmad K.** Neologisms, Nonces and Word Formation. Vol. 2. Munich: Universitat Stuttgart. P. 711–730. URL: https://www.scss.tcd.ie/Khurshid.Ahmad/Research/OntoTerminology/2000_NeologismNonceWordFormation.pdf (accessed date: 04.02.2018). **6. Зацний Ю. А.** Про деякі тенденції в словотвірних процесах сучасної англійської мови. *Нова філологія*. 2014. № 64. С. 162–170. **7. Carrington D.** Why the Guardian is changing the language it uses about the environment. *The Guardian. International Edition*. URL: <https://www.theguardian.com/environment/2019/may/17/why-the-guardian-is-changing-the-language-it-uses-about-the-environment> (accessed date: 08.04.2020). **8. Siegle L.** This Is The Deadly Ocean Plastic Pollution You Never Hear About. *Huffpost*. URL: https://www.huffpost.com/entry/ocean-plastic-fishing-waste_n_5bc47dc9e4b0bd9ed55c1f60 (accessed date: 08.04.2020). **9. Papamichael E.** Extinction Rebellion: climate crisis in criminal court. *The Times*. URL: <https://www.thetimes.co.uk/article/climate-crisis-in-criminal-court-chv35hrc3> (accessed date: 06.04.2020). **10. Urban Dictionary.** URL: <https://www.urbandictionary.com/>.

References

1. Longman. (2014). Dictionary of Contemporary English. The 6th Edition. L.: Pearson Longman. **2. Algeo, J.** (1991). Fifty Years Among the New Words. L.: Cambridge University Press. **3. Arbekova, T. I.** (1977). Leksikologiya anglijskogo yazyka: prakticheskij kurs [English Lexicology]. M.: Vysshaya shkola [in Russian]. **4. Zabotkina, V. I.** (1989). Novaya leksika sovremennogo anglijskogo yazyka [New vocabulary of modern English language]. M.: Vysshaya shkola [in Russian]. **5. Ahmad, K.** (2000). Neologisms, Nonces and Word Formation. Vol. 2. Munich: Universitat Stuttgart. P. 711-730. Retrieved from https://www.scss.tcd.ie/Khurshid.Ahmad/Research/OntoTerminology/2000_NeologismNonceWordFormation.pdf (accessed date: 04.02.2018).

6. Zatsnyi, Yu. A. (2014). Pro deiaki tendentsii v slovotvirnykh protsesakh suchasnoi anhliiskoi movy [On some trends in word-formation processes of contemporary English]. *Nova filolohiia*, 64, 162-170 [in Ukrainian].
7. Carrington, D. Why the Guardian is changing the language it uses about the environment. The Guardian. International Edition. Retrieved from <https://www.theguardian.com/environment/2019/may/17/why-the-guardian-is-changing-the-language-it-uses-about-the-environment> (accessed date: 08.04.2020).
8. Siegle L. This Is The Deadly Ocean Plastic Pollution You Never Hear About. Huffpost. Retrieved from https://www.huffpost.com/entry/ocean-plastic-fishing-waste_n_5bc47dc9e4b0bd9ed55c1f60 (accessed date: 08.04.2020).
9. Papamichael E. Extinction Rebellion: climate crisis in criminal court. The Times. Retrieved from <https://www.thetimes.co.uk/article/climate-crisis-in-criminal-court-chv35hrc3> (accessed date: 06.04.2020).
10. Urban Dictionary. Retrieved from <https://www.urbandictionary.com/>.

Козубай І. В., Хаджи А. Ю. Дослідження структурно-семантичних особливостей новоутворень сучасної англійської мови

У статті досліджуються структурно-семантичні особливості новоутворень сучасної англійської мови, що обумовлено необхідністю вивчення нової лексики, як засобу відображення змін, які відбуваються в сучасній лінгвокультурі під впливом таких соціально значимих факторів, як популізм, масова міграція, протести, ескалація кліматичного кризису, поширення пандемії коронавірусу. У статті детально аналізуються неологізми, надані їх дефініції із визначенням часу та причини їх появи, показано їх вживання у контексті.

Ключові слова: структурно-семантичні особливості, лексикологія, неологізми, лексичні новоутворення, двокомпонентна одиниця.

Козубай И. В., Хаджи А. Ю. Исследование структурно-семантических особенностей новообразований современного английского языка

В статье исследуются структурно-семантические особенности новообразований современного английского языка, что обусловлено необходимостью изучения новой лексики, как средства отражения изменений, происходящих в современной лингвокультуре под влиянием таких социально значимых факторов, как популизм, массовая миграция, протесты, эскалация климатического кризиса, распространение пандемии коронавируса. В статье подробно анализируются неологизмы, представлены их дефиниции с определением времени и причины их появления, показано их употребление в контексте.

Ключевые слова: структурно-семантические особенности, лексикология, неологизмы, лексические новообразования, двухкомпонентная единица.

Kozubai I. V., Khadzhy A. Yu. The structural and semantic features researches of the newly formed structures of contemporary English

The structural-semantic features of contemporary English are being researched. It is necessitated by the need to study new lexis as a means of reflecting changes occurring in modern linguaculture being influenced by such socially important factors as populism, mass migration, protests, escalation of climatic crises, the spread of the coronavirus pandemic. The article particularly analyzes neologisms to provide a definition, determine the time and cause of their appearance, and show their usage in context.

Keywords: structural and semantic features, lexicology, neologisms, lexical neoplasms, two-component unit.

Стаття надійшла до редакції 14.02.2020 р.

Стаття прийнята до друку 14.02.2020 р.

Рецензент – д. філ. н., проф. Н. В. Дьячок